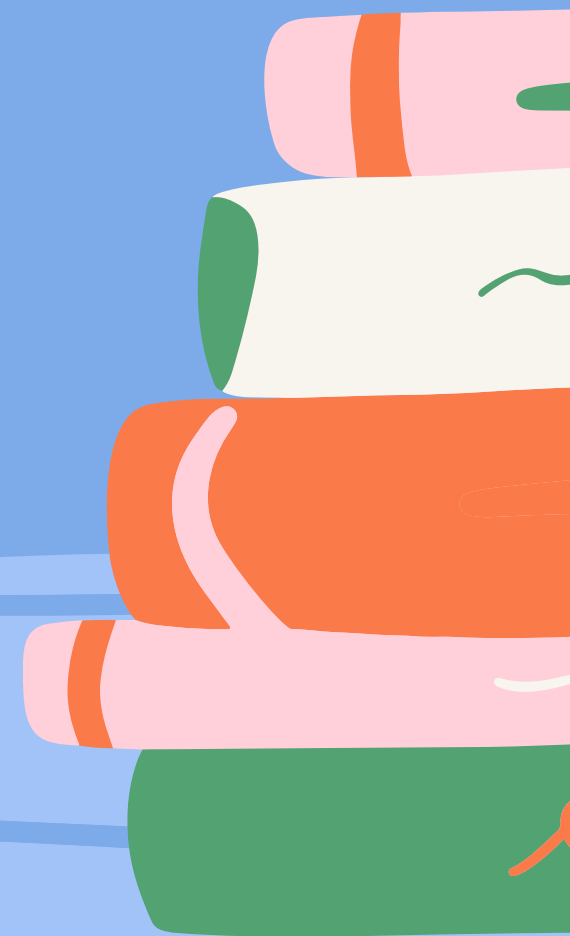

MITEN OTTAA PUHEEKSI KIUUSAAMINEN?

Mitä jos...?

Suunnitteluapua
lyhytelokuvan käsittelyyn
opettajille ja tukioppilaille

TÄMÄN MATERIAALIN OVAT TUOTTANEET YHTEISTYÖSSÄ:

Jynkänlahden
yläkoulun tukioppilaat

Mira Keinänen

Humanistisen ammattikorkeakoulun
yhteisöpedagogiopiskelija

Tarkoituksena on ottaa oppilaiden ja ryhmien kanssa puheeksi kiusaaminen ja sen ehkäisy ohessa olevan lyhytelokuvan avulla. Sovella tehtäviä ajallisesti omaan tuokioosi sopivaksi. Jotta pääset hyvään vauhtiin kiusaamisen vastaisten tuntien pitämisen suunnittelussa,

**TÄMÄ PIENI OPAS ON
SINUN APUNASI.**

TÄRKEÄÄ MUISTAA

Vetäjänä olet tärkeässä osassa kiusaamisen vastaisessa tuokiossa.

Voit ilmeilläsi ja eleilläsi tuoda esille ryhmälle sen, että aihe on sinulle tärkeä. Hymyile, kehu ja näytä selkeästi kuuntelevasi ryhmää. Muista olla huomioonottava: aihe saattaa olla herkkä jollekin ryhmän jäsenelle ja herkässä aiheessa sanavalinnoilla on suuri merkitys.

Tässä hyviä pelejä siihen, että saadaan ryhmä yhteistyön makuun ja tutustumaan toisiinsa.

NIMIPELI

Muodostetaan piiri ja vetäjä aloittaa sanomalla nimensä. Vieressä istuva sanoo vetäjän nimen ja oman nimensä perään.

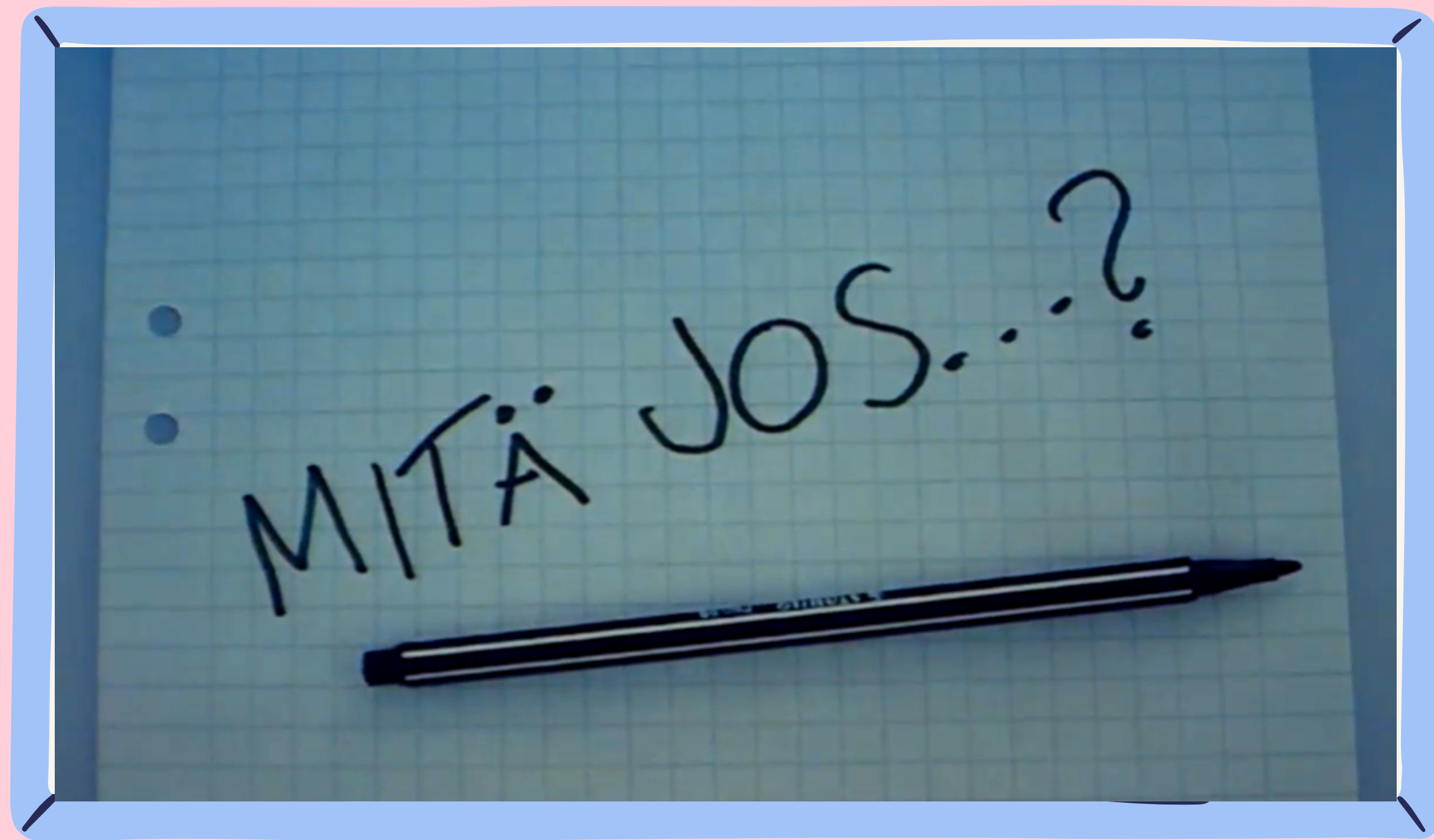
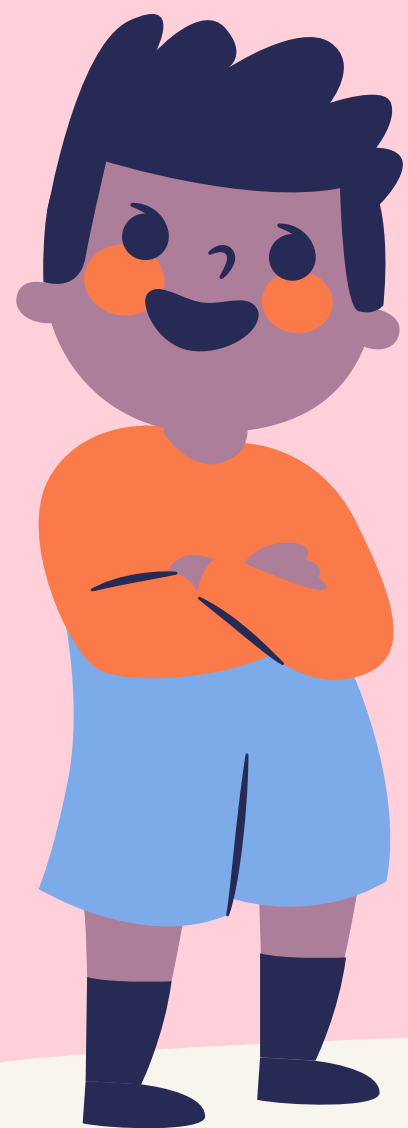
Leikki jatkuu ja viimeinen luettelee kaikkien nimet. Leikkiä voidaan muunnella siten, että nimen perään sanotaan esim. oma harrastus tai jokin muu mukava asia: esimerkiksi oman nimen ensimmäisellä kirjaimella alkava ruokalaji.

n. 10 min

HYMYN HEITTO

Leikkijät istuvat piiriin. Joku alkaa hymyillä, nappaa hymyn pois kasvoiltaan kädellään ja osoittaa jotakuta heittääkseen hymyn hänelle. Hymyn vastaanottanut henkilö aloittaa hymyilemisen ja heittää sen seuraavaksi jollekin muulle. Toiset eivät saa nauraa eivätkä hymyillä. Se joka nauraa joutuu pelistä pois.

n. 10 min

Sitten katsotaan elokuva.

KESKUSTELUA

Elokuva varmasti sai ajatukset pyörimään ryhmällä. Onkin siis hyvä antaa keskustelulle tilaa ja siihen apunasi on muutama kysymys, jolla voit herätellä ryhmän ääntä. Voit jakaa ryhmän myös pienryhmiin. Se usein helpottaa keskustelun aloittamista.

Jos tuntuu hiljaiselta, voit kysymyksiä kysyessäsi antaa muutaman esimerkin. Tämä auttaa ryhmäläisiä uskaltautumaan ääneen, esimerkiksi olemaan samaa (tai eri) mieltä vastauksesi kanssa. On hyvä painottaa, että tulkinta on katsojan silmissä ja vääriä vastauksia ei ole. Tärkeää on myös muistaa, että esimerkkikysymykset antavat varmasti ajatuksen aiheetta ryhmälle myös ilman niiden ääneen sanomista.

TÄSSÄ MUUTAMA APUKYSYMYYS:

Mitä tunteita video herätti?

Esimerkki: "Oli iloista nähdä, kun oppilailla oli kivaa pelata KiVa-tunnilla."

Miten kiusaajan vanhempien käyttäytyminen vaikutti kiusaajaan?

Esimerkki: "Riitely vaikuttaa lapsen hyvinvointiin."

Miten olisit itse puuttunut kiusaamistilanteeseen?

Esimerkki: "Olin sanonut kiusaajalle, että lopettaa kiusaamisen."

Miksi kiusaaja lähestyi kiusattua?

Esimerkki: "Kiusattu oli yksin."

Mitä tässä leffassa oli sellaista, mikä voisi tapahtua teidän koulussa?

Esimerkki: "Meidänkin koulussa tukioppilaat pitävät KiVa-tunteja."

Mistä ja/tai keneltä voi saada apua kiusaamiseen?

Esimerkki: koulukuraattori, koulupsykologi, opettaja, nuoriso-ohjaaja, muu turvallinen aikuinen.

Keksi rohkeasti myös omia kysymyksiä!

LISÄKSI

Tässä kysymyksiä, joita jokainen ryhmäläinen saa miettiä itsekseen. Jos joku ryhmän jäsen haluaa kertoa ajatuksiaan ääneen, on hänelle hyvä suoda siihen mahdollisuus.

**Mikä hahmoista oli
lähimpänä sinun
toimintaasi?**

Oletko tyytyväinen
toimintaasi? Voisitko
toimia toisin?

**Jos sinun pitäisi valita
yksi hahmo, jolle
sanoisit jotain, mitä
sanoisit ja kenelle?**

TAULUTEHTÄVÄ

Ryhmätehtävä, jossa laaditaan yhteinen taulu. Jos päätit keskusteluvaiheessa jakaa ryhmän pienryhmiin, tämän tehtävän voi tehdä niissä ryhmissä. Jos aika riittää, voitte jälkeinpäin myös esitellä tuotokset.

Edeltävien kysymyksien pohjalta voitte ryhmän kanssa yhdessä tehdä taulun, joka kasaa ajatuksia kiusaamisen vastaisesta toiminnasta videon pohjalta. Sen voi tehdä liitutaululle, paperille tai tietokoneelle yhteiseen tiedostoon. Näin tehtävässä taulussa annetaan jokaiselle mahdollisuus tuoda ajatuksiaan esille ilman, että tarvitsee olla äänessä.

n. 20 min

LEIKIT JA PELIT OVAT OIVA KEINO KÄSITELLÄ LYHYTELOKUVAA.

Seuraavilla sivuilla pari hyvää
esimerkkiä aihetta käsittelevistä
peleistä ja leikeistä.>

Lisää pelejä ja leikkejä löytyy
mm. MLL:n tukioppilaiden
tehtäväkorteista.

VÄITTEET & PEUKUT

Kerro ryhmälle alla olevia väitteitä, ja pyydä heitä vastaamaan peukulla. Peukku ylös = samaa mieltä, peukku alas = eri mieltä.

- Meidän koulussa oppilaat ja henkilökunta yleisesti kunnioittaa toisiaan.
- Ryhmässä voi syyllistyä kiusaamiseen, vaikkei itse haluaisikaan.
- Jokaisen velvollisuus on puuttua kiusaamiseen.
- Kiusaamiseen puuttuminen on helppoa.
- Usein kiusattu aiheuttaa itse kiusaamisen.

Voit keksiä myös omia väitteitä. Lyhytelokuva on siinäkin hyvä apuväline.

n. 5-7 min

TUNNELEIKKI

Työpajan aihe herättää monenlaisia tunteita. Tässä leikissä päästään käyttämään omaa kehoa niiden näyttämisesssä.

Laita taustalle musiikkia soimaan. Ryhmä kävelee rauhallisesti tilassa niin kauan, kunnes lopetat musiikin. Kerro ryhmälle jokin tunnetila, esimerkiksi suru, rakkaus, kateus jne. Leikkijöiden tulee esittää tunnetilaa kuvaavaa patsasta. Muihin leikkijöihin ei saa koskea, tarkoituksena on käyttää omaa kehoa ja ilmeitä.

Voit itse olla teatraalisena esimerkkinä ryhmälle eri tunnetiloissa. Tämä voi rohkaista ryhmää tekemään eleet ja ilmeet rohkeammin. Muista kehua, sillä tehtävä voi tuntua vaikealta monelle.

Pyytämäsi tunnetilat voivat pohjautua esimerkkikysymyksen "Mitä tunteita video herätti?" vastauksiin. Näin saat näppärästi liitettyä leikin myöskin videoon.

n. 5-7 min

LOPUKSI

Työpaja on hyvä lopettaa
varmistamalla, jäikö kenelläkään mitään
mielen päälle tai kysyttävää.

Kiitä ryhmää osallistumisesta, pohdinnoista ja kehu oivalluksia.
Työpajaan liittyvä ajatustyö on käynnistynyt ja tulokset näkyvät
todennäköisimmin henkisellä, hiljaisella tasolla.

Kiitos sinulle, että olet osana kiusaamisen ehkäisemistä.
Tästä suunta on eteenpäin.

KIITOS.

